

Portfoliem budoucnosti pro LOM PRAHA s.p. je vrtulníková platforma H-1

LOM PRAHA: Dva roky ve znamení rozvoje, růstu a příprav na příchod nové techniky české armády

Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu České republiky, jež sdružuje kolem sto čtyřiceti zbrojních firem z celé České republiky, vyhodnotila Jiřího Protivu, ředitele státního podniku **LOM PRAHA**, jako manažera roku 2022. Jiří Protiva stojí v čele společnosti dva roky a pod jeho vedením došlo k výrazným změnám. Právě o nich a o dalších plánech do blízké i vzdálené budoucnosti jsme s ním hovořili.

Do funkce ředitele státního podniku LOM PRAHA jste byl jmenován na základě svého úspěšného působení v čele Vojenského technického ústavu v Praze (VTÚ). Co jste si odtamtud přinesl a co stojí za vaším úspěšným působením v čele podniku?

V čele Vojenského technického ústavu jsem získal zkušenosti a praxi z manažerského života a té příležitosti si moc

vážím. Ověřil jsem si, že když něco řídíte, je velmi důležité, abyste tomu do nějaké míry rozuměli. Na ředitele VTÚ jsem postoupil z pozice správního ředitele, takže jsem znal podhoubí podniku, a proto se mi pak lépe řídit. Zároveň jsem znal prostředí rezortu obrany, ze kterého jsem do VTÚ přišel, a to byl velmi dobrý základ pro pozdější přesun někam jinam, kde mohu své zkušenosti využít.

Letecký výcvik na L-39C v CLV

Ředitel LOM PRAHA s.p. Jiří Protiva

LOM PRAHA je jiný než VTÚ, má jiné zaměření, je jinak velký, jsou tady jinak zaměřeni odborníci, proto k němu přistupuji odlišně. Samozřejmě uplatňuji obecné manažerské metody v oblasti komunikace, úkolování a jeho vyhodnocování, snažím se o lidský přístup a porozumění prostředí, ale pak jsem se musel soustředit na to, že vrtulníková technika má své požadavky, své potřeby, svá specifika a že tady tudíž existují i jiná pravidla.

Pohybujeme se v oblasti letectví, proto je na prvním místě otázka bezpečnosti, na niž se soustředíme. U ostatního sázím na znalost věci, připravenost a argumentaci. Pro manažera v téhle oblasti je podle mě velmi důležitý lidský přístup, který musí pocítit hlavně zaměstnanci. Ti se musí průběžně informovat, musí se jim předkládat vize, ambice, aby jim porozuměli, protože kdybych to takzvaně tlačil a ostatní to brzdili, daleko nedojdeme. Do podniku LOM PRAHA jsem

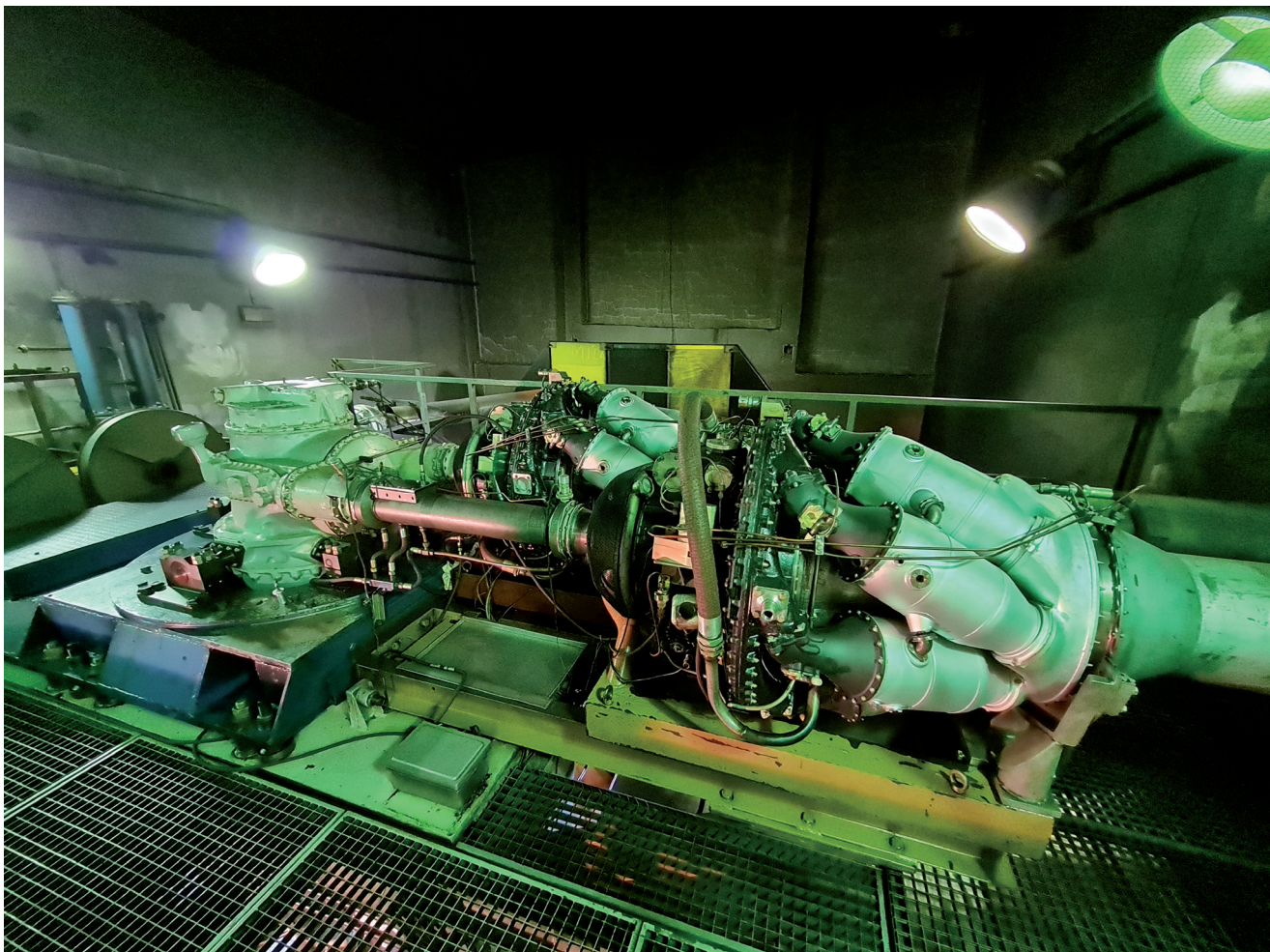
přišel v období, kdy se tu vystřídal ředitel a dlouhodobější záležitosti se nedotahovaly do konce. Cítil jsem tu jistou demotivaci a možná i nedůvěru v management. Doufám, že po těch dvou letech, co jsem tady se svým týmem, jsme zaměstnance přesvědčili o tom, že co řeknu a za čím si stojím, to také splním.

Je sympatické, že jste hned po svém nástupu obešel všechna pracoviště, abyste lidi osobně poznal a viděl, jak to tady funguje.

Já totiž i rád získávám nové podněty. Když jdete mezi lidi a necháte si vysvětlit, jak opravují drak vrtulníku nebo jak opravují reduktor, tak si pak při rozhodování dokážete představit, o čem to je. Mnohdy vám osobní zkušenost změní pohled na celou problematiku, a to je v manažerské práci taky hodně důležité. ▶

Generální opravy vrtulníků řady Mi

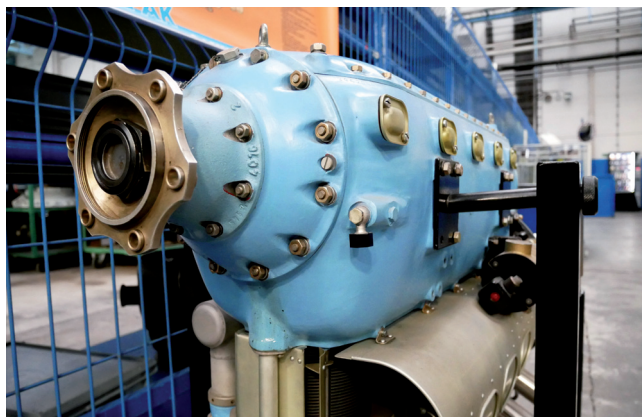
Pohled do zkušebny proudových motorů

► **Vy jste sem nastupoval s nějakými cíli či předsevzetími. Co se vám podařilo za ty dva roky uskutečnit?**

Myslím, že se toho podařilo hodně, a není to jenom mou zásluhou, ale celého mého týmu a hlavně zaměstnanců. Hospodářské výsledky jsme zvedli z červených čísel do černých – jak za rok 2021, tak i za rok 2022. Stěžejní ovšem je, co se povedlo v našem odborném portfoliu. Na prvním místě bych chtěl říct, že státní podnik LOM PRAHA dál plní požadavky zejména Armády České republiky. To znamená opravy a servis vrtulníkové platformy Mi a zabezpečení výcviku zejména pro české piloty v našem pardubickém centru, a to ať už jde o praktický výcvik, nebo taktický na simulačních zařízeních.

Samozřejmě chceme jít dál. S ohledem na ruskou agresi na Ukrajině rozšiřujeme své portfolio v oblasti vrtulníků a reagujeme aktivně i na přezbrojování Armády České republiky. Na základně v Náměšti nad Oslavou jsme založili závod H-1, který je spojený s nákupem nových vrtulníků AH-1Z Viper a UH-1Y Venom, a dokončili jsme v něm výstavbu simulačního centra. Zároveň jsme připraveni i po odborné stránce – mechanici zanedlouho odletět do Ameriky na příslušné odborné kurzy, takže až zde v polovině letošního roku přistanou nové vrtulníky, budeme umět zajistit Armádě České republiky technickou podporu.

Dále připravujeme rozvoj výcvikového centra v Pardubicích kvůli nákupu nových letounů Aero L-39NG a rozšíření počtu vrtulníků Enstrom pro základní výcvik, čímž opět primárně reagujeme na požadavky Armády České republiky. Ve výcvikovém centru v Pardubicích máme i zahraniční zákazníky, požadavek na cvičné hodiny je velký a my se tomu snažíme flexibilně přizpůsobit. Pak musím ještě zmínit zahájení jednání o programu bojových letounů F-35, do kterého se chceme také zapojit, a zároveň jsme začali jednat o zapojení se do programu taktického bezpilotního vzdušného systému (TUAS), který nakupuje Armáda České republiky.

LOM PRAHA provádí opravy a údržby pístových motorů

Modernizace kokpitu vrtulníku Mi-1715

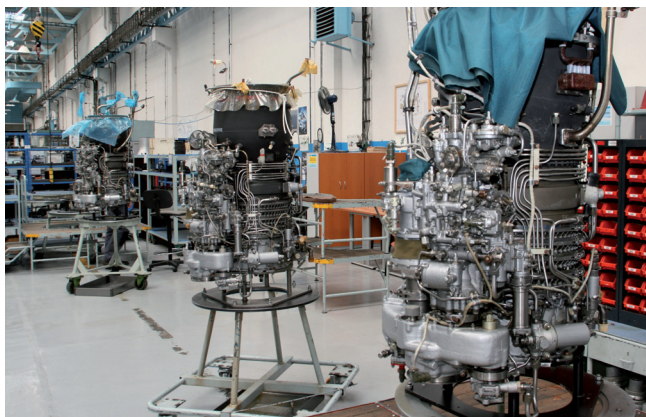

Simulátor k výcviku létajícího personálu AČR a vojenských letectev NATO

Celkově se zaměřujeme na to, aby naše portfolio bylo bohaté, a já dlouhodobě říkám, že LOM PRAHA minimálně za mě už nemohou být jenom vrtulníky řady Mi, ale chceme se realizovat i v jiných portfoliích. Proto nabízíme například galvanovnu nebo strojní obrábění, které se mohou využívat i v jiných oblastech, než je vojenské letectví, například v automotive, ve zdravotnictví nebo ve strojírenství obecně. Snažíme se aktuálně i o rozšíření portfolia o opravy motorů západní provenience.

Zmínil jste přezbrojování armády a rozšíření portfolia. Znamená to, že nějakou dobu se budou ruské stroje překrývat s těmi novými, nebo se stará technika vyřadí a přijde nová?

V návaznosti na události na Ukrajině jsme přišli s takzvanou národní cestou, tedy s komplexem opatření, která mají zajistit, abychom právě vrtulníky Mi české armády udrželi ve vzduchu. Takže minimálně do roku 2030, ale spíše déle budeme schopni o tyto vrtulníky pečovat. Zároveň bude nabíhat nová platforma H-1 – vrtulníky Viper a Venom – a je evidentní, že tyhle dvě platformy budou po nějakou dobu fungovat vedle sebe. Není tajemstvím, že Armáda České republiky se poohlídí i po jiných vrtulnicích, protože se ukazuje potřeba různých typů od středně těžkých transportních přes přepravní až po bitevní. Určitě tedy dojde k dalšímu rozšiřování, a mou snahou je, abychom u každé platformy v menším nebo větším rozsahu byli.

Pohled do haly Závodu pohonných jednotek

A jak je to s licenčními jednáními s ruskou stranou? Vrtulníky Mi můžete provozovat, jak dlouho budete chtít?

V současné době není možné s ruskou stranou komunikovat a jakkoli spolupracovat, proto jsme přistoupili k té národní cestě a certifikační úlohu převzala národní autorita, což je pro nás v současné době odbor dohledu nad vojenským letectvím (orgán státní správy a normotvorný orgán Ministerstva obrany ČR pro oblast vojenského letectví – pozn. redakce). A protože máme příslušné know-how, máme znalosti, zkušenosti, můžeme nabízet servis primárně české armádě i nadále. Ale nejde jen o českou armádu, jsme připraveni podpořit i další členské státy, ať už jde o Evropskou unii, nebo o NATO, ale také zákazníky z celého světa, protože tyhle stroje létají nejen v Evropě, ale také v Africe nebo Jižní Americe.

V čem přesně spočívá příprava na F-35?

Ať už se v tomto roce rozhodne, zda Česká republika půjde do nákupu, či ne, chceme mít odpracováno a chceme vědět, jak se v případě nákupu F-35 do tohoto programu zapojíme. Už teď máme velmi zjednodušeně řečeno čtyři oblasti, v nichž se chceme etablovat. Na dvou jsme již rámcově domluvení se společností Lockheed Martin, je to oblast výcviku a oblast simulačních technologií. Dále pak diskutujeme o oblasti údržby letadel a o logistice. S Armádou České republiky si vyjasňujeme její požadavky na nás a s firmou Lockheed Martin řešíme, do jaké úrovně kompetencí nás pustí. Tady máme velké ambice, ale bez nich by nešlo cokoli dál řešit. Budeme rádi, když se naplní v tom největším možném rozsahu.

Jiří Protiva pak hovořil o činnostech společnosti LOM PRAHA ještě dlouho, a protože státní podnik pod jeho vedením má nejen velké ambice, ale také velký potenciál a zkušenosti, dohodli jsme se, že o dalších oblastech jeho činnosti přineseme podrobné informace v dalších vydáních našeho časopisu. ■